

Semesterplan for 2. semester KA 2026

Kandidatuddannelsen i Psykologi

Indholdsfortegnelse

SEMESTERBESKRIVELSE FOR UDDANNELSER VED AALBORG UNIVERSITET	1
VIDEREGÅENDE ANVENDT PSYKOLOGI II/ VED C-PPP – UK / PP (LINJESPOR BUP OG VP)	2
DEN FÆLLES FORELÆSNINGSRÆKKE (FOR ALLE STUDERENDE PÅ C-PPP)	6
SEMINARRÆKKE UK	9
SEMINARRÆKKE PSYKIATRIPROGRAMMET (LINJESPOR BUP)	14
SEMINARRÆKKEN PÅ PSYKIATRIPROGRAMMET (LINJESPOR VP)	22
PSYKOLOGISK PRAKTISK FORLØB – (C-PPP).....	28

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævn for Psykologi

Studieordning 2025: <https://studieordninger.aau.dk/2025/53/5890>

se §18 for den specifikke modulbeskrivelse

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Semesterkoordinator: Kristine M. Jensen de López, kristine@ikp.aau.dk

Sekretariatsdækning

Skemalægger: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af BA, BA-sidefag & KA-sidefag: Bjørn Dan Andersen,

bda@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af KA: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Praktikadministration: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Rekvisitionsbudget: Lotte Brunø, brunoe@ikp.aau.dk

Evaluering: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnssekretær: Andrea Dosenrode, ad@ikp.aau.dk

Dispensations- og meritansøgninger sendes til: Psyk-disp-merit@ikp.aau.dk

Modulbeskrivelse (en beskrivelse for hvert modul)

Videregående Anvendt Psykologi II/ ved C-PPP – UK / PP (linjespor BUP og VP)

Klinisk Psykologi, Psykoterapi og Psykiatri (C-PPP)

Clinical Psychology, Psychotherapy and Psychiatry (C-PPP)

ECTS: 10

STADS-kode: HEA880035P

Placering

8. semester.

Modulansvarlig

Gry Kjærdsdam Telléus, (GKT), gdk@ikp.aau.dk

Undervisere

Christina Mohr Jensen, (CMJ), christina@ikp.aau.dk

Ole Roxo Karkov Østergård, (ORKØ), karkov@ikp.aau.dk

Gry Kjærdsdam Telléus, (GKT), gdk@ikp.aau.dk

Kristine Kahr Nilsson, (KKN), kkn@ikp.aau.dk

Mette Thuesen, (MT), thuesen@ikp.aau.dk

Type og sprog

Kursusmodul

Undervisningen foregår på dansk

Læringsmål:

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetence til:

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet indeholder en introduktion til forskellige begreber, metoder og modeller inden for den kliniske psykologi. Modulet bygger videre på den viden og de kompetencer, der er opnået på VAP-I. På VAP-II vil fokus i højere grad være på den anvendte kliniske psykologi. De studerende vil blandt andet introduceres til teorier og metoder, der kan anvendes til at forstå og evaluere forskellige typer af interventioner.

Program-specifikke læringsmål

Den studerende skal efter modulet kunne

- beskrive og evaluere specifikke assessmentmetoder og/eller behandlingsinterventioner med relevans for det specifikke praktikspor
- selvstændig kunne eksemplificere forskellige kliniske problemstillinger med relevans for den kliniske psykologs arbejdsområder

Omfang og forventet arbejdsindsats:

Aktivitet	Timer
3 forelæsninger à 4 timer	12
Evalueringer	1
Linje-specifikke seminarer	16/20
Læsning og forberedelse	233
Eksamen	1

Antal forelæsninger: 3 gange af 4 x 45 min

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminarer: 4/5 gange af 4 x 45 min

Antal seminarhold: 3

Deltagere

Studerende på det kliniske professionsprogram (C-PPP). Forelæsninger er fælles for alle studerende på programmet, hvorimod seminartimerne er linje-specifikke og dermed specifikke for det enkelte underprogram

Deltagerforudsætninger

Det anbefales, at den studerende har gennemført og bestået VAP-I.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser
Fælles forelæsningsrække (på tværs af UK & PP (linjespor BUP & VP):			
1. Forelæsning	4 x 45 min	Evidensbaseret praksis	Christina Mohr Jensen
2. Forelæsning	4 x 45 min	Rammer, overføring, modoverføring og novice-terapeut	Mette Thuesen
3. Forelæsning	4 x 45 min	Assessment af kognitive funktioner og symptomsværhedsgrad	Gry Kjærdsdam Telleus
Programspecifikke undervisningsgange:			
Seminarrække for Universitetsklinikken (UK)			
1. undervisningsgang	4x 45 min	Praktisk information om praktik og klientforløb i UK og præsentation af grundmodel	Ole Roxo Karkov Østergård
2. undervisningsgang	4 x 45 min	Psykodynamisk case-formulering	Ole Roxo Karkov Østergård
3. undervisningsgang	4 x 45 min	Brief Dynamic Interpersonal Therapy (DIT)	Ole Roxo Karkov Østergård
4. undervisningsgang	4 x 45 min	Intensiv dynamisk korttidsterapi (ISTDP)	Ole Roxo Karkov Østergård
5. undervisningsgang	4 x 45 min	Kontrakt, alliance og alliancebrud	Mette Thuesen
Seminarrække for Psykiatriprogrammet – linjespor Børne-og Unge Psykiatri (BUP)			
1. undervisningsgang	4 x 45 min	Introduktion og vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning	Christina Mohr Jensen
2. undervisningsgang	4 x 45 min	Vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning (forsat) og introduktion til meta-analyse	Christina Mohr Jensen
3. undervisningsgang	4 x 45 min	Psykometri i klinisk praksis - vurdering af redskabers egnethed ift. praksis	Christina Mohr Jensen
4. undervisningsgang	4 x 45 min	Kognitiv adfærdsterapi ift. Udvalgte børne- og ungdomspsykiatriske problemstillinger – ASF, ADHD & Tourette	Christina Mohr Jensen
Seminarrække for Psykiatriprogrammet – linjespor voksenpsykiatri (VP)			
1. undervisningsgang	4 x 45 min	Diagnostiske overvejelser	Gry Kjærdsdam Telleus

2. undervisningsgang	4 x 45 min	Behandling af angstlidelser, spiseforstyrrelser og stress-relaterede lidelser	Gry Kjærdsdam Telleus
3. undervisningsgang	4 x 45 min	Behandling af svære affektive lidelser og skizofreni	Kristine Kahr Nilsson
4. undervisningsgang	4 x 45 min	Assessment og behandling af selvmordstanker- og adfærd	Gry Kjærdsdam Telleus

Eksamen

Mundtlig på baggrund af projekt (synopsis).

Prøven er individuel.

Den studerende afprøves i det valgte kursus.

Prøven er en synopsisprøve. Synopsis udarbejdes i relation til pensum. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opridser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den/de studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminationen inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis.

Der gives karakter på grundlag af den samlede præstation.

Tilladte hjælpemidler: Med visse hjælpemidler:

- Projektrapporten (synopsis)
- De studerendes noter.

Pensumramme: 1000 sider obligatorisk litteratur.

Sidetæl: 1-3 sider.

Normeret prøvetid: 30 minutter inklusive votering og karaktergivning.

Prøvens omfang: 10 ECTS-point.

Bedømmelsesform: 7-trinsskalaen.

Censur: Ekstern prøve

Vurderingskriterierne er angivet i Universitetets eksamensordning.

Den fælles forelæsningsrække (for alle studerende på C-PPP)

Alle studerende på det kliniske program (C-PPP) skal følge de tre forelæsninger af 4 timers varighed. Disse forelæsninger beskæftiger sig med emner og metoder, som er relevante på tværs af forskellige områder inden for den kliniske psykologi.

1. forelæsning: Evidensbaseret praksis

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Der er i samfundet et tiltagende fokus på, at vores praksis skal være evidensbaseret. Forelæsningen vil bl.a. omhandle, hvad det betyder ift. måden man vælger og fravælger redskaber og metoder i praksis, ligesom forelæsningen vil belyse, hvordan forskellige forskningsmetoder anvendes til at underbygge en given psykologfaglig metodes virkning og eventuelle bivirkninger. Forelæsningen har fokus på evidensbegrebet ift. både behandling og udredning indenfor det psykiatriske område.

Forelæsningens pensum (I alt 83 sider):

- American Psychological Association (2005) *Report of the 2005 Presidential Task Force on Evidence-Based Practice*. s. 1-30 [30 s.]
- American Psychological Association (2021) *APA Guidelines on Evidence-Based Psychological Practice in Health Care*. s.1-27 [27 s.]
- Berk, M., & Parker, G. (2009). The Elephant on the Couch: Side-Effects of Psychotherapy. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 43(9), 787–794. [8 s.]
- Lilienfeld, S. O. (2007). Psychological Treatments That Cause Harm. *Perspectives on Psychological Science*, 2(1), 53–70 [18 s.]

2. forelæsning: rammer, overføring, modoverføring og novice-psykolog

4 timer v/ Mette Thuesen

Mange patienter bringer uhensigtsmæssige måder at relatere sig ind i kontakten med psykologen. Dette påvirker psykologen, samtidig med at psykologen selv har sin egen historie og sine forestillinger om sin opgave med sig. Denne forelæsning handler om hvordan psykologen - ny eller erfaren - forholder sig til egne reaktioner og følelser i mødet med patienten.

Forelæsningens pensum (I alt 92 sider):

- Samtag, L. W., Muran, J. C. & Safran, J. D. (2002). Defining and identifying alliance ruptures. I: D. P. Charman (ed.): *Core processes in brief psychodynamic psychotherapy*. Mahwah, NJ: L. E. Erlbaum Ass. (kap. 9, s.187-214) [27 s.]
- Skovholt, T.M. & Rønnestad, M.H. (2003). Struggles of the Novice Counselor and Therapist. *Journal of Career Development*, 30, 1, 45 – 56. [11 s.]
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counseling*, 43:2, s.105– 119. [17 s.]
- Thuesen, M. (2015). Terapeutens behov for at hele. *Matrix*; 1, 4-26. [23 s.]
- Vitger, J. (2006). Om fejl. Nogle synspunkter på fejl i psykoterapi. I: C.H. Jacobsen, L. Thorgaard & L. Lancken-Petersen: *Tilknytning, tab og tilblivelse*. Psykodynamisk belysning. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. (s. 159-173). [14 s.]

3. forelæsning: assessment af kognitiv funktion og symptomers sværhedsgrad

Denne undervisning bygger videre på undervisningen om udredning på 7. semester og omhandler assessmentmetoder, som anvendes til at supplere og understøtte det kliniske interview. Der vil blandt andet præsenteres forskellige testmetoder, der kan anvendes til at vurdere kognitiv funktion samt generelt funktionsniveau. Derudover vil seminargangen også introducere forskellige symptommål, som kan anvendes til at måle sværhedsgraden af en psykisk lidelse ved udredning og løbende til monitorering af behandlingsudbytte. Pensum dækker såvel til generel relevant litteratur som specifikke eksempler på hvordan assessment af f.eks. kognitive funktioner formidles i forskningslitteraturen.

Forelæsnings pensum (I alt 85 sider):

- Braun, M., Tupper, D., Kaufmann, P., McCrea, M., Postal, K., Westerveld, M., ... & Deer, T. (2011). Neuropsychological assessment: A valuable tool in the diagnosis and management of neurological, neurodevelopmental, medical, and psychiatric disorders. *Cognitive and Behavioral Neurology*, 24(3), 107-114. [7 s.]
- Bech, P., Licht, R. W., Stage, K. B., Abildgaard, W. Bech-Andersen, G., Søndergaard, S., & Martiny, K. (2005). *Rating scales for affektive lidelser* (s. 1- 36). Fredrikborgs Amt: Psykiatrisk Forskningsenhed Psykiatrisk Sygehus Hillerød [36 s.]
- Cooper, Z., Cooper, P. J., & Fairburn, C. G. (1989) The validity of the eating disorder examination and its subscales. *The British Journal of Psychiatry*, 154: 807-812. [7 s.]
- Kjærdsdam Telléus, G., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Jensen, S. O., Fagerlund, B., & Thomsen, P. H. (2015). Cognitive profile of children and adolescents with anorexia nervosa. *European Eating Disorders Review*, 23(1), 34-42. [8 s.]
- Kjærdsdam Telléus, G., Fagerlund, B., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Valentin, J. B., & Thomsen, P. H. (2016). Are Weight Status and Cognition Associated? An Examination of Cognitive Development in Children and Adolescents with Anorexia Nervosa 1 Year after First Hospitalisation. *European Eating Disorder Review*, 24(5): 366-76. [11 s.]
- Kay, S. R., Fiszbein, A. & Opler, L. (1987) The Positive and Negative Syndrome Scale (PANSS) for Schizophrenia. *Schizophrenia Bulletin*, 13, 2, 261–276, [16 s.]

Samlet pensumliste for den fælles forelæsningsrække (Både UK og PP)

- American Psychological Association (2005) *Report of the 2005 Presidential Task Force on Evidence-Based Practice*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/practice/resources/evidence/evidence-based-report.pdf> s. 1-30 [30 s.]
- American Psychological Association (2021) *APA Guidelines on Evidence-Based Psychological Practice in Health Care*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/about/policy/psychological-practice-health-care.pdf> s. 1-27 [27 s.]
- Berk, M., & Parker, G. (2009). The Elephant on the Couch: Side-Effects of Psychotherapy. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 43(9), 787–794. https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_rmit_indexesarchive_elephant_on_the_cou87107618 [8 s.]
- Braun, M., Tupper, D., Kaufmann, P., McCrea, M., Postal, K., Westerveld, M., ... & Deer, T. (2011). Neuropsychological assessment: A valuable tool in the diagnosis and management of neurological, neurodevelopmental, medical, and psychiatric disorders. *Cognitive and Behavioral Neurology*, 24(3), 107-114. [7 s.]

- Bech, P., Licht, R. W., Stage, K. B., Abildgaard, W. Bech-Andersen, G., Søndergaard, S., & Martiny, K. (2005). *Rating scales for affektive lidelser* (s. 1- 36). Fredrikborgs Amt: Psykiatrisk Forskningsenhed Psykiatrisk Sygehus Hillerød [36 s.]
- Cooper, Z., Cooper, P. J., & Fairburn, C. G. (1989). The validity of the eating disorder examination and its subscales. *The British Journal of Psychiatry*, 154, 807–812. [5 s.]
- Kjaersdam Telléus, G., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Jensen, S. O., Fagerlund, B., & Thomsen, P. H. (2015). Cognitive profile of children and adolescents with anorexia nervosa. *European Eating Disorders Review*, 23(1), 34-42. [8 s.]
- Kjaersdam Telléus, G., Fagerlund, B., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Valentin, J. B., & Thomsen, P. H. (2016). Are Weight Status and Cognition Associated? An Examination of Cognitive Development in Children and Adolescents with Anorexia Nervosa 1 Year after First Hospitalisation. *European Eating Disorder Review*, 24(5): 366-76. [11 s.]
- Kay, S. R., Fiszbein, A. & Opler, L. (1987) The Positive and Negative Syndrome Scale (PANSS) for Schizophrenia. *Schizophrenia Bulletin*, 13, 2, 261–276, [16 s.]
- Lilienfeld, S. O. (2007). Psychological Treatments That Cause Harm. *Perspectives on Psychological Science*, 2(1), 53–70. https://kbook-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1695174776 [18 s.]
- Samtag, L. W., Muran, J. C. & Safran, J. D. (2002). Defining and identifying alliance ruptures. I: D. P. Charman (ed.): *Core processes in brief psychodynamic psychotherapy*. Mahwah, NJ: L. E. Erlbaum Ass. (kap. 9, s.187-214) [27 s.]
- Skovholt, T.M. & Rønnestad, M.H. (2003). Struggles of the Novice Counselor and Therapist. *Journal of Career Development*, 30, 1, 45 – 56. [11 s.]
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counseling*, 43:2, s.105– 119. [17 s.]
- Thuesen, M. (2015). Terapeutens behov for at hele. *Matrix*; 1, 4-26. [23 s.]
- Vitger, J. (2006). Om fejl. Nogle synspunkter på fejl i psykoterapi. I: C.H. Jacobsen, L. Thorgaard & L. Lancken-Petersen: *Tilknytning, tab og tilblivelse*. Psykodynamisk belysning. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. (s. 159-173). [14 s.]

I alt: 260 sider

Programspecifikke seminarrækker:

På 8. semester skal de studerende på C-PPP, udover den fælles forelæsningsrække, også deltage i en seminarrække, som er programspecifik, og derfor er forskellig på tværs af de tre programmer. Seminarundervisningen på de tre programmer er beskrevet nedenfor.

Seminarrække UK

Den UK-specifikke undervisning består af 5 undervisningsgange (4 x 45 min), hvor vi bygger videre på og integrerer tidligere semestres undervisning i psykiatri, klinisk psykologi, interventionsmetode (PPI), samt de psykodynamiske teorier fra seminargangene på 7. semester. Seminaret omfatter en teoretisk fordybelse og præcisering, en ambition om at integrere teori og praksis, samt et øget fokus på praktisk anvendelse af forskellige tilgange til udredning og intervention, indenfor en overvejende psykodynamisk ramme. Seminaret ligger sideløbende med de studerendes forelæsninger og psykoterapeutiske forløb med forventet to klienter per studerende samt løbende supervision. Seminaret er baseret på en vekselvirkning mellem oplæg fra undervisere, gruppediskussioner og rollespil af egne klientforløb. Der tilstræbes at bygge bro mellem teori og praksis, idet der lægges op til, at de studerende fremlægger teoretiske perspektiver baseret på pensum og kasuistisk materiale fra deres egne klientforløb, som kan belyse de teoretiske perspektiver. For opnåelse af læringsmålene og varetagelsen af klientforløb er det af afgørende betydning af de studerende deltager i samt forbereder sig til alle seminargangene.

1. undervisningsgang: Praktisk information om praktik og klientforløb i UK og præsentation af grundmodel

4 timer v/ Ole Roxo Karkov Østergård

Vi tager tråden op fra efterårets sidste seminargang, hvor fokus var på klient- og supervisionsforløb i UK, herunder databearbejdning og opbevaring, indhentning af samtykke, forskning og spørgeskemaer i klinikken, etiske betragtninger i forhold til tavshedspligt og journaliseringsprocedurer og rammesætning for klientsamtalerne. Efter denne mere praktiske forberedelse til at have klienter, vil underviserne præsentere en grundmodel for psykiske forstyrrelser og terapeutiske interventioner, som integrerer teorierne fra undervisningen på 7. semester (særligt OPD-2 og Lemma), og danner en forståelsesramme for case-konceptualiseringen, den terapeutiske holdning og interventionerne i praktikken på 8. semester. Denne model vil også kunne bruges som udgangspunkt for evt. casestudier på 9. eller 10. semester. Til sidst skal vi over i klinikken, hvor I vil blive præsenteret for alt det praktiske og skal læse klientbreve.

Litteraturen til denne seminargang har hovedvægten på det terapeutiske forhold, hvorimod den specifikke teoretiske model primært er repræsenteret ved Lemma et al. (2010). Hougaard (2019) giver et glimrende overblik over "det terapeutiske forhold" og forskningen heri. Safran præsenterer en radikal relationel tilgang til psykoterapi og supervision, og Eubanks-Carter, Muran og Safran skriver om betydningen af (reparation af) alliancebrud. Lemma et al. (2010) beskriver udviklingen af en manualiseret korttids dynamisk interpersonel terapi, som bygger på objektrelationsteorien og evidensbaserede psykodynamiske terapeutiske principper.

Undervisningsgangens pensum (I alt 129 sider):

- Hougaard, E. (2019). Psykoterapi: teori og forskning (3. reviderede udgave ed.). Kap 10, s. 307-356. Kbh.: Dansk Psykologisk Forlag. **[49 s.]**
- Leichsenring, F., & Steinert, C. (2018). Towards an evidence-based unified psychodynamic protocol for emotional disorders. *Journal of Affective Disorders*, 232, 400–416. **[17 s.]**
- Lemma, A., Target, M., & Fonagy, P. (2010). The development of a brief psychodynamic protocol for depression: Dynamic Interpersonal Therapy (DIT). *Psychoanalytic Psychotherapy*, 24(4), 329-346. **[17 s.]**

- Eubanks-Carter, F., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2010). Alliance ruptures and resolution. In J. C. Muran & J. P. Barber (Eds.), *The therapeutic alliance: An evidence-based guide to practice* (s. 74–94). New York, NY: Guilford Press. **[21 s.]**
- Safran, J. D. (2002). Brief relational psychoanalytic treatment. *Psychoanalytic Dialogues*, 12(2), 171–195. **[25 s.]**

2. undervisningsgang Psykodynamisk case-formulering

4 timer v/ Ole Roxo Karkov Østergård

På denne seminargang vil vi bygge videre på den første forelæsning om case-konceptualisering, gå i dybden og fokusere på, hvorledes vi kan bruge teorien til at formulere en psykodynamisk caseformulering for klienter i UK. Vi vil rollespille det psykodynamiske interview og specifikt træne interventionen klarifikation, samt caseformulering. OPD-2 tilbyder en konceptualisering af klientens personlighed på fire akser: Forudsætninger for psykoterapi, relationer, indre konflikter og personlighedsstruktur. I Lemma (2015) kan I hente inspiration til jeres interviews med klienterne og case-konceptualisering.

Undervisningsgangens pensum (I alt 150 sider):

- Eells, T. D. (2007). Introduction. In T. D. Eells (Ed.), *Handbook of psychotherapy case formulation*, 2nd ed. (s. 3-32). New York, NY: Guilford Press. **[30 s.]**
- Lemma, A. (2015). Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy, 2nd ed. (s. 138-177). Chichester, England: Wiley. **[39 s.]**
- OPD Task Force. (2008). Operationalized psychodynamic diagnosis OPD-2: manual of diagnosis and treatment planning. (s. 141-222). Cambridge, MA: Hogrefe. **[81 s.]**

3. undervisningsgang: Brief Dynamic Interpersonal Therapy (DIT)

4 timer v/ Ole Roxo Karkov Østergård

På denne seminargang vil I blive introduceret til og arbejde konkret med Lemma et al.s (2011) manual til korttids dynamisk interpersonel psykoterapi med særligt fokus på at formulere et interpersonelt-affektivt fokus for terapien, koble fokus med klientens symptomer/problemer, samt det at arbejde med afslutning i psykodynamisk psykoterapi.

Undervisningsgangens pensum (I alt 184 sider):

- Lemma, A., Hepworth, M., Fonagy, P., Abrahams, D. & Luyten, P. (2024). *Brief dynamic interpersonal therapy: a clinician's guide* 2nd ed. (s. 59-243). Oxford: Oxford University Press. **[184 s.]**

4. undervisningsgang: Intensiv dynamisk korttidsterapi (ISTDP)

4 timer v/ Ole Karkov Østergaard

Intensiv dynamisk korttidsterapi (ISTDP) er blevet en relativ populær terapiform i Danmark. Her er den repræsenteret ved Frederickson. ISTDP tager udgangspunkt i en overvejende intrapsykiske konfliktmodel, som arbejder med et affektivt fokus ud fra Malans trekant (skjult følelse, angst og forsvar). Terapeuten er her meget aktiv og direktiv og afviger dermed fra den analytiske holdning.

Undervisningsgangens pensum (I alt: 142 sider):

- Frederickson, J. (2013). Co-creating change. Effective dynamic therapy techniques. (s. 1-108; 159-170). Kansas City, Seven Leaves Press. [120 s.]
- Malan, D. (1979): Individual psychotherapy and the science of psychodynamics, 2nd ed. (s. 84-104). London: Butterworths. [22 s.]

5. undervisningsgang : Kontrakt og alliancebrud

4 timer v/ Mette Thuesen

De overordnede forhold i samarbejdet mellem terapeut og patient- kontrakt og alliance skal være på plads for at den terapeutiske proces kan forløbe hensigtsmæssigt og forandring kan finde sted. Relationen mellem alliance og alliancebrud- og forandring vil blive drøftet.

Undervisningsgangens pensum (I alt 159 sider):

- McWilliams, N. (2004). Psychoanalytic Psychotherapy. Guilford Press. Kap. 4-5, s. 73- 131, og kap. 7, s. 163 - 196. [91 s.]
- Symington, N. (1996). *The Making of a Psychotherapist*. London. Karnac Classics. (s.xiii-34) [40 s.]
- Tähkä, V. (1983). Psykoanalytisk Psykoterapi. Afsnit 1.2.2. (Ego'et) til 1.2.2.5 (Angst) eller tilsvarende afsnit i en nyere udgave. Centrum. [8 s.]
- Thuesen, M. (2012). Terapeutisk forandring gennem terapeutens egne emotionelle processer. *Psyke & Logos*, 33 (1), 66-86. [20 s.]

Samlet pensumliste for undervisningen på Universitetsklinikken (incl. pensum for den fælles forelæsningsrække):

- American Psychological Association (2005) *Report of the 2005 Presidential Task Force on Evidence-Based Practice*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/practice/resources/evidence/evidence-based-report.pdf> s. 1-30 [30 s.]
- American Psychological Association (2021) *APA Guidelines on Evidence-Based Psychological Practice in Health Care*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/about/policy/psychological-practice-health-care.pdf> s. 1-27 [27 s.]
- Berk, M., & Parker, G. (2009). The Elephant on the Couch: Side-Effects of Psychotherapy. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 43(9), 787–794. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_rmit_indexesarchive_elephant_on_the_cou87107618 [8 s.]
- Braun, M., Tupper, D., Kaufmann, P., McCrea, M., Postal, K., Westerveld, M., ... & Deer, T. (2011). Neuropsychological assessment: A valuable tool in the diagnosis and management of neurological, neurodevelopmental, medical, and psychiatric disorders. *Cognitive and Behavioral Neurology*, 24(3), 107-114. [7 s.]
- Bech, P., Licht, R. W., Stage, K. B., Abildgaard, W. Bech-Andersen, G., Søndergaard, S., & Martiny, K. (2005). *Rating scales for affektive lidelser* (s. 1- 36). Fredrikborgs Amt: Psykiatrisk Forskningsenhed Psykiatrisk Sygehus Hillerød [36 s.]
- Cooper, Z., Cooper, P. J., & Fairburn, C. G. (1989). The validity of the eating disorder examination and its subscales. *The British Journal of Psychiatry*, 154, 807–812. [5 s.]

- Eells, T. D. (2007). Introduction. In T. D. Eells (Ed.), *Handbook of psychotherapy case formulation*, 2nd ed. (s 3-32). New York, NY: Guilford Press. **[30 s.]**
- Eubanks-Carter, F., Muran, J. C., & Safran, J. D. (2010). Alliance ruptures and resolution. In J. C. Muran & J. P. Barber (Eds.), *The therapeutic alliance: An evidence-based guide to practice* (s. 74–94). New York, NY: Guilford Press. **[21 s.]**
- Frederickson, J. (2013). Co-creating change. *Effective dynamic therapy techniques*. (s. 1-108; s. 159-170). Kansas City, Seven Leaves Press. **[120 s.]**
- Hougaard, E. (2019). *Psykoterapi: teori og forskning* (3. reviderede udgave ed.). Kap 10, s. 307-356. Kbh.: Dansk Psykologisk Forlag. **[49 s.]**
- Kjaersdam Telléus, G., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Jensen, S. O., Fagerlund, B., & Thomsen, P. H. (2015). Cognitive profile of children and adolescents with anorexia nervosa. *European Eating Disorders Review*, 23(1), 34-42. **[8 s.]**
- Kjaersdam Telléus, G., Fagerlund, B., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Valentin, J. B., & Thomsen, P. H. (2016). Are Weight Status and Cognition Associated? An Examination of Cognitive Development in Children and Adolescents with Anorexia Nervosa 1 Year after First Hospitalisation. *European Eating Disorder Review*, 24(5): 366-76. **[11 s.]**
- Kay, S. R., , A. & Opler, L. (1987) The Positive and Negative Syndrome Scale (PANSS) for Schizophrenia. *Schizophrenia Bulletin*, 13, 2, 261–276, **[16 s.]**
- Leichsenring, F., & Steinert, C. (2018). Towards an evidence-based unified psychodynamic protocol for emotional disorders. *Journal of Affective Disorders*, 232, 400–416. **[17 s.]**
- Lemma, A. (2015). *Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy*, 2nd ed. (s. 138-177). Chichester, England: Wiley. **[39 s.]**
- Lemma, A., Hepworth, M., Fonagy, P., Abrahams, D. & Luyten, P. (2024). *Brief dynamic interpersonal therapy: a clinician's guide*, second edition. (s. 59-243). Oxford: Oxford University Press. **[184 s.]**
- Lemma, A., Target, M., & Fonagy, P. (2010). The development of a brief psychodynamic protocol for depression: Dynamic Interpersonal Therapy (DIT). *Psychoanalytic Psychotherapy*, 24(4), 329-346. **[17 s.]**
- Lilienfeld, S. O. (2007). Psychological Treatments That Cause Harm. *Perspectives on Psychological Science*, 2(1), 53–70. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1695174776 **[18 s.]**
- Malan, D. (1979): *Individual psychotherapy and the science of psychodynamics*, 2nd ed. (s. 84-104). London: Butterworths. **[22 s.]**
- McWilliams, N. (2004). *Psychoanalytic Psychotherapy*. Guilford Press. Kap. 4-5, s. 73- 131, og kap. 7, s. 163 - 196. **[91 s.]**
- OPD Task Force. (2008). *Operationalized psychodynamic diagnosis OPD-2: manual of diagnosis and treatment planning*. (s. 141-222). Cambridge, MA: Hogrefe. (81 s.)
- Safran, J. D. (2002). Brief relational psychoanalytic treatment. *Psychoanalytic Dialogues*, 12(2), 171–195. **[25 s.]**
- Samtag, L. W., Muran, J. C. & Safran, J. D. (2002). Defining and identifying alliance ruptures. I: D. P. Charman (ed.): *Core processes in brief psychodynamic psychotherapy*. Mahwah, NJ: L. E. Erlbaum Ass. (kap. 9, s.187-214) **[27 s.]**
- Skovholt, T.M. & Rønnestad, M.H. (2003). Struggles of the Novice Counselor and Therapist. *Journal of Career Development*, 30, 1, 45 – 56. **[11 s.]**
- Symington, N. (1996). *The Making of a Psychotherapist*. London. Karnac Classics. (s.xiii-34) **[40 s.]**

- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counseling, 43:2*, s.105– 119. **[17 s.]**
- Thuesen, M. (2015). Terapeutens behov for at hele. *Matrix; 1*, 4-26. **[23 s.]**
- Thuesen, M. (2012). Terapeutisk forandring gennem terapeutens egne emotionelle processer. *Psyke & Logos, 33(1)*, 66-86. **[20 s.]**
- Tähkä, V. (1983). Psykoanalytisk Psykoterapi. Afsnit 1.2.2. (Ego'et) til 1.2.2.5 (Angst) eller tilsvarende afsnit i en nyere udgave. Centrum. **[8 s.]**
- Vitger, J. (2006). Om fejl. Nogle synspunkter på fejl i psykoterapi. I: C.H. Jacobsen, L. Thorgaard & L. Lanken-Petersen: *Tilknytning, tab og tilblivelse*. Psykodynamisk belysning. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. (s. 159-173). **[14 s.]**

I alt: 1024 sider

Seminarrække Psykiatriprogrammet (linjespor BUP)

På 8. semester består seminarrækken af fem undervisningsgange (4x45 minutter), hvor der veksles mellem oplæg fra seminarholder, fælles diskussion, gennemgang og drøftelser af de forskellige temaer. Indholdet i undervisningen bygger videre på introduktionen til det børne- og ungdomspsykiatriske felt. På VAP-1 var hovedfokus på at skabe et overblik over de hyppigste børne- og ungdomspsykiatriske lidelsers symptomatologi, forekomst, ætiologi m.m. På VAP-2 bygges der videre på denne viden, via gennemgang af teori og forskning, indenfor konkrete og sygdomsspecifikke videnskabelige studier indenfor temaerne effektforskning, psykometri og intervention (i form af kognitiv adfærdsterapi). Formålet er, at den studerende, igennem denne vekselvirkning mellem teori og gennemgang af konkrete illustrative eksempler, skal øge sine kompetencer til at udvælge, vurdere og anvende forskning, psykometri og terapeutiske teknikker i praksis.

1. undervisningsgang: vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang indledes med en kort opsummering af hovedpointer fra forelæsningen om evidensbaseret praksis. Efterfølgende arbejdes der med udvalgte kliniske effektstudier (markeret i pensumlisten med *), som gennemgås i fællesskab på seminaret. Formålet med seminaret er at understøtte forståelsen og bidrage til øget evne til kritisk at læse, analysere og diskutere eksempler på effektforskning. Derudover er der et betydeligt fokus på at reflektere over, hvordan undersøgelserne kan perspektiveres til den psykologiske praksis med afsæt i den studerendes viden om konkrete patientgrupper.

Undervisningsgangens pensum (I alt 171 sider):

- *Coghill, Banaschewski, T., Lecendreux, M., Soutullo, C., Johnson, M., Zuddas, A., Anderson, C., Civil, R., Higgins, N., Lyne, A., & Squires, L. (2012). European, randomized, phase 3 study of lisdexamfetamine dimesylate in children and adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder. *European Neuropsychopharmacology*, 23(10), s. 1208–1218 **[11 s.]**
- Faraone, S.V. (2008) Interpreting Estimates of Treatment Effects – Implications for managed care, *Pharmacy and Therapeutics*, 33(12), s. 700-711 **[12 s.]**
- Govani, S.M., Higgins, P.D.R. (2012) How to Read a Clinical Trial Paper: A Lesson in Basic Trial Statistics, *Gastroenterology & Hepatology*, 8(4), s. 241-248. **[8 s.]**
- Juul, S., Bech, B.H., Dahm, C.C., Rytter, D. (2017) *Epidemiologi og Evidens 3. udgave*, Munksgaard, København. Kap. 2, 3, 6 s. 20-76, s. 129-142 **[70 s.]**
- Kazdin, A.E. (2008) Evidence-Based Treatment and Practice - new opportunities to bridge clinical research and practice, enhance the knowledge base and improve patient care, *American Psychologist*, 63 (3), s. 146-159 **[13 s.]**
- McGough, J.J. & Faraone, S.V. (2009) Estimating the Size of Treatment Effects, *Psychiatry (Edgmont)*, 6(10), s. 21-29. **[9 s.]**
- Mohr, D.C., Spring, B., Freedland, K.E., Beckner, V., Arean, P., Hollon, S.D., Ockene, J., Kaplan, R. (2009) The selection and design of control conditions for randomized controlled trials of psychological interventions, *Psychotherapy and Psychosomatics*, 78, s. 275-284 **[10 s.]**
- O'Brien, S.F., Yi, Q.L. (2016) How do I interpret a confidence interval? *Transfusion*, 56, s. 1680-1683 **[4 s.]**

- Tarver, J, D Daley, and K Sayal (2015) Beyond Symptom Control for Attention-Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD): What Can Parents Do to Improve Outcomes? *Child : care, health & development* 41(1) s. 1–14. **[14 s.]**
- *Valero, M., Cebolla, A., & Colomer, C. (2021). Mindfulness Training for Children with ADHD and Their Parents: A Randomized Control Trial. *Journal of Attention Disorders* (Epub ahead of print) s. 1-12 **[12 s.]**
- Thompson, B. (2002) “Statistical”, “Practical”, and “Clinical”: How Many Kinds of Significance Do Counsellors Need to Consider, *Journal of Counselling & Development*, 80, s. 64-71 **[8 s.]**

2. undervisningsgang: vurdering af behandlingseffekter i kvantitativ forskning (for-sat) og introduktion til meta-analyse

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang har i lighed med første seminar fokus på at udbygge og konsolidere færdighederne til at læse, analysere og kritisk vurdere og perspektivere fund fra effektstudier indenfor temaet om den evidensbaserede praksis. Dette seminar vil i tillæg til emnerne fra det første seminar have et særligt fokus på valg af måleredskaber til at vurdere effekt. Slut-teligt vil seminargangen kort introducere meta-analysen som metode til at opsummere enkeltstående kliniske effektstudier. Fælles læsning og gennemgang af udvalgte kliniske effekt-studier der alle vedrører behandling af angst tilstande (markeret i pensumlisten med *).

Undervisningsgangens pensum (I alt 135 sider):

- Bohni, M.K. & Bennedsen, B.E. (red) (2014) *Y-BOCS symptomtjekliste i: OCD-syg-dom og behandling. For patienter og pårørende*, s. 1-9, Hans Reitzels Forlag, Dan-mark **[9 s.]**
- *Geller, D.A., Wagner, K.D., Emslie, G., Murphy, T., Carpenter, D.J., Wetherhold, E., Perera, P., Machin, A., Gardiner, C. (2004) Paroxetine Treatment in Children and Ado-lescents with Obsessive-Compulsive Disorder: A Randomized, Multicentre, Double-blind, Placebo-Controlled Trial, *Journal of the American Academy of Child and Ado-lescent Psychiatry*, 43(11), s. 1387-1396 **[10 s.] ***
- Higgins, J.P.T., Thompson, S.G., Deeks, J.J., Altman, D.G. (2003) Measuring incon-sistency in meta-analyses, *327(7414)*, s. 557-560 **[4 s.]**
- Kazdin, A.E., Holland, L., Crowley, M. (1997) Family experiences of Barriers to Treat-ment and Premature Termination From Child Therapy, *Journal of Consulting and Clin-ical Psychology*, 65 (3), s. 453-463 **[10 s.]**
- *Kotapati, V.P., Khan, A.M., Dar, S. Begum, G., Bachu, R., Adnan, M., Zubair, A., Ah-med, R.A. (2019) The effectiveness of Selective Serotonin Reuptake Inhibitors for Treatment of Obsessive-Compulsive Disorder in Adolescents and Children: A sys-tematic Review and Meta-analysis, *Frontiers in Psychiatry*, 6,10;523, s. 1-14 **[14 s.]**
- Page MJ, McKenzie JE, Bossuyt PM, Boutron I, Hoffmann TC, Mulrow CD, et al. (2021) The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systematic reviews. *PLOS Medicine*;18(3):e1003583. s. 1-15 **([15 s.]**
- Sedgwick, P. (2015) How to read a forest plot in a meta-analysis, *BMJ*, 351, s. 1-3 **[3 s.]**
- Thomsen P.H., Weidle B., red. (2015) Yale-Brown Skala til Vurdering af Tvangstanker og Tvangshandlinger hos Børn og unge (CY-BOCS), *Behandling af børn og unge med OCD en praksismanual*. Hans Reitzels Forlag, s. 215-254 Kan hentes frit på: **[40 s.]**

- *Torp, N.C., Dahl, K., Skarphedinsson, G., Thomsen, P.H., Valderhaug, R., Weidle, B., Melin, K.H., Hybel, K., Nissen, J.B., Lenhard, F., Wentzel-Larsen, T., Franklin, M.E., Ivarsson, T. (2015) Effectiveness of cognitive behaviour treatment for pediatric obsessive-compulsive disorder: acute outcomes from the Nordic Long-term OCD treatment Study (NordLOTS), *Behaviour Research and Therapy*, 64, s. 15-23 [9 s.]*
- *Van den Berg, E., Houtzager, L., de Vos, J., Daemen, I., Katsaragaki, G., Karyotaki, E., Cuijpers, P., Dekker, J. (2019) Meta-analysis on the efficacy of psychological treatments for anorexia nervosa, *European Eating Disorders Review*, 27(4), s. 331-351 [21 s.]

3. undervisningsgang: Psykometri i klinisk praksis - vurdering af redskabers eg-nethed ift. praksis

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

I det foregående seminar var der i forbindelse med emnet om den evidensbaserede praksis og effektforskning et fokus på bl.a. valg af måleredskaber, som videreføres i dette og næste seminar. Denne undervisningsgang vil fokusere på relevante områder og overvejelser som man som psykolog i bl.a. psykiatrien bør gøre sig når man skal vælge mellem, opgøre og fortolke forskellige redskaber der anvendes i udredning såvel som vurdering af behandlings-effekt. Seminargangen indledes med et kort overblik over relevante grundbegreber og over-vejelser bl.a. relateret til validitet og reliabilitet, hvorefter vi i fællesskab tager afsæt i en hyp-pigt anvendt rating-scale og tager denne som udgangspunkt for en kritisk analyse og diskus-sion.

Undervisningsgangens pensum (I alt 332 sider):

- Alexandre, J.L., Lange, A.M., Bilenberg, N., Gorrissen, A.M., Søbbye, N., Lambek, R. (2018) The ADHD rating scale-IV preschool version: Factor structure, reliability, valid-ity, and standardisation in a community sample, *Research in Developmental Disabili-ties*, 78, s. 125-135. [11 s.]
- *Dakwar, E., Mahony, A., Pavlicova, M., Glass, A., Brooks, D., Mariani, J.J., Grabowski, J., & Rudnick, F. (2012). The Utility of Attention-Deficit/Hyperactivity Dis-order Screening Instruments in Individuals Seeking Treatment for Substance Use Dis-orders, *Journal of Clinical Psychiatry*, 73(11) [15 s.]*
- *Poulsen, L., Jørgensen, S.L., Dalsgaard, S., Bilenberg, N. (2009) Dansk standardise-ring af attention-deficit and hyperkinetic disorder-ratingskalaen, *Ugeskrift for Læger*, 171(8), s. 1500-1504 [15 s.]
- Rescorla, L.A., Achenbach, T.M., Ginzburg, S., Ivanova, M., Dumenci, L. et al. (2007) Consistency of Teacher-Reported Problems for Students in 21 countries, *School Psy-chology Review*, 36(1), s. 91-110. [21 s.]
- Rescorla, L.A., Althoff, R.R., Ivanova, M.Y., Achenbach, T.M. (2019) Effects of society and culture on parents ratings of childrens mental health problems in 45 societies, *Eu-ropean Child and Adolescent Psychiatry*, 28, s. 1107-1115 (samt appendix) [15 s.]
- *Sjölander, L., Vadlin, S., Olofsdotter, S., & Sonnby, K. (2016). Validation of the par-ent version of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for ado-lescents. *Nordic Journal of Psychiatry*, 70(4), 255-261 [7 s.]*
- *Sonnby, K., Skordas, K., Olofsdotter, S., Vadlin, S., Nielsson, K.W., & Ramklint. M. (2015). Validation of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents. *Nordic Journal of Psychiatry*, 69(3), 216-223 [8 s.]*

- Urbina, S. (2014). *Essentials of Psychological Testing*, 2nd ed.. Hoboken, New Jersey, US: John Wiley & Sons Kap. 2,3, 4, 5 s. 37-232 & 279-322 [240 s.]

4. undervisningsgang: Kognitiv adfærdsterapi v. – ASF, ADHD & Tourette 4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang fokuserer på at give de studerende et indblik i hvordan metoder fra kognitiv adfærdsterapi tages i anvendelse ved udvalgte neuropsykiatriske tilstande. Denne viden skal bidrage til at de studerende får viden om hvordan KAT kan tilpasses til diagnoser hvor målsætningen med behandlingen ikke nødvendigvis er rettet mod symptomreduktion men snarere at klienten tilegner sig viden og færdigheder der kan reducere symptomers indvirkning i dagligdagen. Den studerende vil få et indblik i konkret metode og materiale der kan anvendes i supplere forståelsen af grundmodellerne fra KAT udviklet v. angst og depressiv og bruges til konkret rådgivning og terapeutisk arbejde til brug i klinisk praksis.

Undervisningsgangens pensum (I alt 202 sider):

- Jørgensen, L. & Schlander, C. (Ed) (2018) *Kognitiv adfærdsterapi med børn, unge og familier; 1. udgave; Hans Reitzels Forlag. Kap: 9,10,12,13 samt arbejdsark s. 321-412 & 451-506, 549-604 [202 s.]*

Samlet pensumliste for seminarrækken PP linjespor BUP (i alt inkl. pensum for den fælles forelæsningsrække):

- Alexandre, J.L., Lange, A.M., Bilenberg, N., Gorrissen, A.M., Søbye, N., Lambek, R. (2018) The ADHD rating scale-IV preschool version: Factor structure, reliability, validity, and standardisation in a community sample, *Research in Developmental Disabilities*, 78, s. 125-135. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_2049561209 [11 s.]
- American Psychological Association (2005) *Report of the 2005 Presidential Task Force on Evidence-Based Practice*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/practice/resources/evidence/evidence-based-report.pdf> s. 1-30 [30 s.]
- American Psychological Association (2021) *APA Guidelines on Evidence-Based Psychological Practice in Health Care*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/about/policy/psychological-practice-health-care.pdf> s. 1-27 [27 s.]
- Berk, M., & Parker, G. (2009). The Elephant on the Couch: Side-Effects of Psychotherapy. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 43(9), 787–794. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_rmit_indexesarchive_elephant_on_the_cou87107618 [8 s.]
- Bech, P., Licht, R. W., Stage, K. B., Abildgaard, W. Bech-Andersen, G., Søndergaard, S., & Martiny, K. (2005). *Rating scales for affektive lidelser* (s. 1- 36). Fredrikborgs Amt: Psykiatrisk Forskningsenhed Psykiatrisk Sygehus Hillerød [36 s.]
- Bohni, M.K. & Bennedsen, B.E. (red) (2014) *Y-BOCS symptomtjekliste i: OCD-sygdom og behandling. For patienter og pårørende*, s. 1-9, Hans Reitzels Forlag, Danmark. Kan hentes frit fra forlagets hjemmeside: https://hansreitzel.dk/WebAPI/Feature/Products/Product/GetFreeMaterial?filename=attachment_Y-BOCS_symptomtjekliste.pdf [9 s.]

- Braun, M., Tupper, D., Kaufmann, P., McCrea, M., Postal, K., Westerveld, M., ... & Deer, T. (2011). Neuropsychological assessment: A valuable tool in the diagnosis and management of neurological, neurodevelopmental, medical, and psychiatric disorders. *Cognitive and Behavioral Neurology*, 24(3), 107-114. [7 s.]
- Coghill, Banaschewski, T., Lecendreux, M., Soutullo, C., Johnson, M., Zuddas, A., Anderson, C., Civil, R., Higgins, N., Lyne, A., & Squires, L. (2012). European, randomized, phase 3 study of lisdexamfetamine dimesylate in children and adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder. *European Neuropsychopharmacology*, 23(10), 1208–1218. <https://doi.org/10.1016/j.euroneuro.2012.11.012> https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1500770353 [11 s.]
- Cooper, Z., Cooper, P. J., & Fairburn, C. G. (1989). The validity of the eating disorder examination and its subscales. *The British Journal of Psychiatry*, 154, 807–812. [5 s.]
- Dakwar, E., Mahony, A., Pavlicova, M., Glass, A., Brooks, D., Mariani, J.J., Grabowski, J., & Rudnick, F. (2012). The Utility of Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Screening Instruments in Individuals Seeking Treatment for Substance Use Disorders, *Journal of Clinical Psychiatry*, 73(11), e1372-e1378. DOI: 10.4088/JCP.12m07895 https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_pubmedcentral_primary_oai_pubmedcentral_nih_gov_3627386 [15 s.]
- Faraone, S.V. (2008) Interpreting Estimates of Treatment Effects – Implications for managed care, *Pharmacy and Therapeutics*, 33(12), s. 700-711 https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_pubmedcentral_primary_oai_pubmedcentral_nih_gov_2730804 [12 s.]
- Geller, D.A., Wagner, K.D., Emslie, G., Murphy, T., Carpenter, D.J., Wetherhold, E., Perera, P., Machin, A., Gardiner, C. (2004) Paroxetine Treatment in Children and Adolescents with Obsessive-Compulsive Disorder: A Randomized, Multicentre, Double-blind, Placebo-Controlled Trial, *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 43(11), s. 1387-1396 * https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_gale_infotracacademiconefile_A124561653 [10 s.]
- Govani, S.M., Higgins, P.D.R. (2012) How to Read a Clinical Trial Paper: A Lesson in Basic Trial Statistics, *Gastroenterology & Hepatology*, 8(4), s. 241-248. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_pubmedcentral_primary_oai_pubmedcentral_nih_gov_3380258 [8 s.]
- Higgins, J.P.T., Thompson, S.G., Deeks, J.J., Altman, D.G. (2003) Measuring inconsistency in meta-analyses, 327(7414), s. 557-560 https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_pubmedcentral_primary_oai_pubmedcentral_nih_gov_192859 [4 s.]
- Jørgensen, L. & Schlander, C. (Ed) (2018) *Kognitiv adfærdsterapi med børn, unge og familier; 1. udgave; Hans Reitzels Forlag. Kap: 9,10 & 12 s. 321-412; s. & 451-506 & s. 549-604* [364 s.]
- Juul, S., Bech, B.H., Dahm, C.C., Rytter, D. (2017) *Epidemiologi og Evidens 3. udgave*, Munksgaard, København. Kap. 2, 3, 6 s. 20-76; s. 129-144 [70 s.]
- Kazdin, A.E. (2008) Evidence-Based Treatment and Practice - new opportunities to bridge clinical research and practice, enhance the knowledge base and improve patient care, *American Psychologist*, 63 (3), s. 146-159 https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_70448552 [13 s.]

- Kazdin, A.E., Holland, L., Crowley, M. (1997) Family experiences of Barriers to Treatment and Premature Termination From Child Therapy, *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 65 (3), s. 453-463. https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_79050292 [10 s.]
- Kay, S. R., A. & Opler, L. (1987) The Positive and Negative Syndrome Scale (PANSS) for Schizophrenia. *Schizophrenia Bulletin*, 13, 2, 261–276, [16 s.]
- Kjaersdam Telléus, G., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Jensen, S. O., Fagerlund, B., & Thomsen, P. H. (2015). Cognitive profile of children and adolescents with anorexia nervosa. *European Eating Disorders Review*, 23(1), 34-42. [8 s.]
- Kjaersdam Telléus, G., Fagerlund, B., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Valentin, J. B., & Thomsen, P. H. (2016). Are Weight Status and Cognition Associated? An Examination of Cognitive Development in Children and Adolescents with Anorexia Nervosa 1 Year after First Hospitalisation. *European Eating Disorder Review*, 24(5): 366-76. [11 s.]
- Kotapati, V.P., Khan, A.M., Dar, S. Begum, G., Bachu, R., Adnan, M., Zubair, A., Ahmed, R.A. (2019) The effectiveness of Selective Serotonin Reuptake Inhibitors for Treatment of Obsessive-Compulsive Disorder in Adolescents and Children: A systematic Review and Meta-analysis, *Frontiers in Psychiatry*, 6,10;523, s. 1-14 https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_doaj_primary_oai_doaj_org_article_11ee5fe58ba04bafa9ee81b80a2f58be [14 s.]
- Lilienfeld, S. O. (2007). Psychological Treatments That Cause Harm. *Perspectives on Psychological Science*, 2(1), 53–70. https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1695174776 [18 s.]
- McGough, J.J. & Faraone, S.V. (2009) Estimating the Size of Treatment Effects, *Psychiatry (Edgmont)*, 6(10), s. 21-29. https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_733610305 [9 s.]
- Mohr, D.C., Spring, B., Freedland, K.E., Beckner, V. , Arian, P., Hollon, S.D., Ockene, J., Kaplan, R. (2009) The selection and design of control conditions for randomized controlled trials of psychological interventions, *Psychotherapy and Psychosomatics*, 78, s. 275-284 https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_733969098 [10 s.]
- O'Brien, S.F., Yi, Q.L. (2016) How do I interpret a confidence interval? *Transfusion*, 56, s. 1680-1683 https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1802735460 [4 s.]
- Page MJ, McKenzie JE, Bossuyt PM, Boutron I, Hoffmann TC, Mulrow CD, et al. (2021) The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systematic reviews. *PLOS Medicine*;18(3):e1003583. s. 1-15 ([15 s.]
- Poulsen, L., Jørgensen, S.L., Dalsgaard, S., Bilenberg, N. (2009) Dansk standardisering af attention-deficit and hyperkinetic disorder-ratingskalaen, *Ugeskrift for Læger*, 171(8), s. 1500-1504 (Hentes her: http://www.bupnet.dk/media/ADHD-RS_ugeskriftet.pdf og manual her: http://www.bupnet.dk/media/ADHD-RS-DK_manual_version.pdf) [15 s.]
- Rescorla, L.A., Achenbach, T.M., Ginzburg, S., Ivanova, M., Dumenci, L. et al. (2007) Consistency of Teacher-Reported Problems for Students in 21 countries, *School Psychology Review*, 36(1), s. 91-110. [21 s.]
- Rescorla, L.A., Althoff, R.R., Ivanova, M.Y., Achenbach, T.M. (2019) Effects of society and culture on parents ratings of childrens mental health problems in 45 societies, *European Child and Adolescent Psychiatry*, 28, s. 1107-1115 (samt appendix) [15 s.]

- Samtag, L. W., Muran, J. C. & Safran, J. D. (2002). Defining and identifying alliance ruptures. I: D. P. Charman (ed.): *Core processes in brief psychodynamic psychotherapy*. Mahwah, NJ: L. E. Erlbaum Ass. (kap. 9, s.187-214) **[27 s.]**
- Sedgwick, P. (2015) How to read a forest plot in a meta-analysis, *BMJ*, 351, s. 1-3 **[3 s.]**
- *Sjölander, L., Vadlin, S., Olofsdotter, S., & Sonnby, K. (2016). Validation of the parent version of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents. *Nordic Journal of Psychiatry*, 70(4), 255-261. DOI: 10.3109/08039488.2015.1085092 **[7 s.]**
- Skovholt, T.M. & Rønnestad, M.H. (2003). Struggles of the Novice Counselor and Therapist. *Journal of Career Development*, 30, 1, 45 – 56. **[11 s.]**
- Sonnby, K., Skordas, K., Olofsdotter, S., Vadlin, S., Nielsson, K.W., & Ramklint, M. (2015). Validation of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents. *Nordic Journal of Psychiatry*, 69(3), 216-223. DOI: 10.3109/08039488.2014.968203 **[8 s.]***
- Tarver, J, D Daley, and K Sayal (2015) Beyond Symptom Control for Attention-Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD): What Can Parents Do to Improve Outcomes? *Child : care, health & development* 41(1) s. 1–14. https://kdbk-aub.primo.exlibris-group.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1634724583 **[14 s.]**
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counseling*, 43:2, s.105– 119. **[17 s.]**
- Thomsen P.H., Weidle B., red. (2015) Yale-Brown Skala til Vurdering af Tvangstanker og Tvangshandlinger hos Børn og unge (CY-BOCS), *Behandling af børn og unge med OCD en praksismanual*. Hans Reitzels Forlag, s. 215-254 Kan hentes frit på: [https://hansreitzel.dk/WebAPI/Feature/Products/Product/GetFreeMaterial?filename=attachment CY-BOCS - Behandling af boern og unge med OCD1.pdf](https://hansreitzel.dk/WebAPI/Feature/Products/Product/GetFreeMaterial?filename=attachment_CY-BOCS_-_Behandling_af_boern_og_unge_med_OCD1.pdf) **[40 s.]**
- Thompson, B. (2002) “Statistical”, “Practical”, and “Clinical”: How Many Kinds of Significance Do Counsellors Need to Consider, *Journal of Counselling & Development*, 80, s. 64-71 https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_journals_218957123 **[8 s.]**
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counseling*, 43:2, s.105– 119. **[17 s.]**
- Torp, N.C., Dahl, K., Skarphedinsson, G., Thomsen, P.H., Valderhaug, R., Weidle, B., Melin, K.H., Hybel, K., Nissen, J.B., Lenhard, F., Wentzel-Larsen, T., Franklin, M.E., Ivarsson, T. (2015) Effectiveness of cognitive behaviour treatment for pediatric obsessive-compulsive disorder: acute outcomes from the Nordic Long-term OCD treatment Study (NordLOTS), *Behaviour Research and Therapy*, 64, s. 15-23 https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_swepub_primary_oai_prod_swepub_kib_ki_se_130558736 **[9 s.]**
- Thuesen, M. (2015). Terapeutens behov for at hele. *Matrix*; 1, 4-26. **[23 s.]**
- Urbina, S. (2014). *Essentials of Psychological Testing*, 2nd ed.. Hoboken, New Jersey, US: John Wiley & Sons Kap. 2,3, 4, 5, 7 s. 37-232 & 279-322 (Tilgængelig online via AUB; https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/n411aj/alma9920794740705762) **[240 s.]**
- Valero, M., Cebolla, A., & Colomer, C. (2021). Mindfulness Training for Children with ADHD and Their Parents: A Randomized Control Trial. *Journal of Attention Disorders*

(Epub ahead of print) s. 1-12 https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_2546977223 [12 s.]

- Van den Berg, E., Houtzager, L., de Vos, J., Daemen, I., Katsaragaki, G., Karyotaki, E., Cuijpers, P., Dekker, J. (2019) Meta-analysis on the efficacy of psychological treatments for anorexia nervosa, *European Eating Disorders Review*, 27(4), s. 331-351 https://kjdk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_2232121664 [21 s.]
- Vitger, J. (2006). Om fejl. Nogle synspunkter på fejl i psykoterapi. I: C.H. Jacobsen, L. Thorgaard & L. Lanken-Petersen: *Tilknytning, tab og tilblivelse*. Psykodynamisk belysning. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. (s. 159-173). [14 s.]

Pensum i alt: 1100 sider

Seminarrækken på Psykiatriprogrammet (linjespor VP)

Seminarrækken vil på 8. semester bestå af 5 undervisningsgange (4 x 45 min), som vil være en vekselvirkning mellem studenteroplæg, gruppediskussioner og underviserbidrag. Indholdet i undervisningen bygger videre på den viden, som er opnået på programmet på 7. semester, men vil til forskel fra tidligere i højere grad have et fokus på at anvendte dele af voksenpsykiatri.

1. undervisningsgang: diagnostiske overvejelser

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne seminargang præsenterer forskellige forhold, som skal medtænkes i diagnosticeringen af psykiske lidelser. Der gives en overordnet introduktion til diagnostiske kriterier og problematikker omkring differentialdiagnoser og komorbiditet, samt diagnostisk konversion.

Undervisningsgangens pensum (I alt 80 sider):

- Fairburn, Cooper & O'Connor (2008): Eating Disorder Examination v. 16. In Fairburn, C. G. (2008). 'Cognitive behavior therapy and eating disorders' **[49 s.]**
- Kessing, L. V., Willer, I., Andersen, P. K., & Bukh, J. D. (2017). Rate and predictors of conversion from unipolar to bipolar disorder: A systematic review and meta-analysis. *Bipolar Disorders*, 19(5), 324-335. **[11 s.]**
- Plana-Ripoll, O., Pedersen, C. B., Holtz, Y., Benros, M. E., Dalsgaard, S., De Jonge, P., [...] & Gunn, J. (2019). Exploring comorbidity within mental disorders among a Danish national population. *JAMA Psychiatry*, 76(3), 259-270. **[11 s.]**
- Thapar, A., & Riglin, L. (2020). The importance of a developmental perspective in Psychiatry: what do recent genetic-epidemiological findings show? *Molecular Psychiatry*, 1-9. **[9 s.]**

Anbefalet supplerende læsning (udenfor pensum - OBS: den kan være svær at få fat på)

- American Psychiatric Association (2014). *Diagnostiske kriterier DSM-5 – håndbog* Høgreffe Psykologisk Forlag (s. 15-237, 279-287, 389-401, 425-447). **[i alt 242 s.]**

2. undervisningsgang: behandling af angstlidelser, spiseforstyrrelser, og stress-relaterede lidelser

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne seminargang vil omhandle metoder som anvendes til udredning og behandling af angstlidelser, spiseforstyrrelser og stress-relaterede psykiske lidelser.

Undervisningsgangens pensum (I alt 216 sider):

- Academy for Eating Disorders: A GUIDE TO SELECTING EVIDENCE-BASED PSYCHOLOGICAL THERAPIES FOR EATING DISORDERS **[16 s.]**
- Dimsdale, J., & Kaplan, A. S (2014). (Eds) Somatic symptoms and related disorders (Part VI; s. 539-591) | Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. **[52 s.]**

- Fairburn, CG, Bailey-Straebler, S, Basden, S... & Cooper, Z (2015) A transdiagnostic comparison of enhanced cognitive behavior therapy (CBT-E) and interpersonal psychotherapy in the treatment of eating disorders. *Behavior Research and Therapy*, 64-71 [8 s.]
- Schneier, F. R, & Milrod, B. (2014) (Eds.) Anxiety disorders and obsessive compulsive and related disorders (Part IV; s. 343-427) i Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. [52 s.]
- Spiegel, D. (2014) (Ed.) Dissociative disorders and trauma-and stressor related disorders. (Part V; s. 439-519) in *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. [80 s.]
- Tchanturia, K., Lounes, N., & Holtum, S. (2014). Cognitive Remediation in Anorexia Nervosa and Related Conditions: A Systematic Review. *European Eating Disorders Review*, 22; 454–462. [8 s.]

3. undervisningsgang: behandling af affektive lidelser og skizofreni

4 timer v/ Kristine Kahr Nilsson

Denne seminargang vil omhandle de psykologiske, miljømæssige og medicinske interventionsformer som anvendes til svære affektive lidelser og skizofreni. Derudover vil mere specifikke metoder som anvendes ved behandlingsresistente patienter inden for denne gruppe også blive præsenteret.

Undervisningsgangens pensum (I alt: 249 sider):

- Craig, T. K., Rus-Calafell, M., Ward, T., Leff, J. P., Huckvale, M., Howarth, E., ... & Garety, P. A. (2018). AVATAR therapy for auditory verbal hallucinations in people with psychosis: a single-blind, randomised controlled trial. *The Lancet Psychiatry*, 5(1), 31-40. [9 s.]
- Goldberg, J.F., & Rothchild, A. J. (2014) (Eds). Bipolar and related disorders and depressive disorders (Part III, s. 243-321) i Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. [78 s.]
- Monroe, S. M., Anderson, S. F., & Harkness, K. L. (2019). Life stress and major depression: The mysteries of recurrences. *Psychological Review*. 791-816. [25 s.]
- Tamminga, C. A., & Shulz, C. S. (2014). (Eds). *Schizophrenia Spectrum and Other Psychotic Disorders*. (Part II, s 131-342) i Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. [111 s.]
- Teicher, M. H., & Samson J.A. (2013) "Childhood maltreatment and psychopathology: A case for ecophenotypic variants as clinically and neurobiologically distinct subtypes." *The American Journal of Psychiatry*, 170, 10: 1114-33. [19 s.]
- Weinberger, A. H., Gbedemah, M., Martinez, A. M., Nash, D., Galea, S., & Goodwin, R. D. (2018). Trends in depression prevalence in the USA from 2005 to 2015: widening disparities in vulnerable groups. *Psychological Medicine*, 48(8), 1308-1315. [7 s.]

4. undervisningsgang: assessment og behandling af selvmordstanker- og adfærd

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne seminargang vil omhandle vurdering af selvmordsrisiko, og forskellige interventioner som anvendes med det formål at reducerer selvmordstanker og selvmordsadfærd og dermed forebygge selvmord.

Undervisningsgangens pensum (I alt 142 sider):

- Center for Selvmordsforskning (2015). Pligt til at leve? Ret til at dø? Et debathæfte om etiske problemer ved selvmord. Odense: Center for Selvmordmordsforskning. [36 s.]
- Chesney, E., Goodwin, G. M., & Fazel, S. (2014). Risks of all-cause and suicide mortality in mental disorders: a meta-review. *World Psychiatry*, 13(2), 153-160. [7 s.]
- Franklin, J. C., Ribeiro, J. D., Fox, K. R., Bentley, K. H., Kleiman, E. M., Huang, X., [...] & Nock, M. K. (2017). Risk factors for suicidal thoughts and behaviors: a meta-analysis of 50 years of research. *Psychological Bulletin*, 143(2), 187. [46 s.]
- Konieczna, A. (2017). *Sæsonsvingninger i selvmordsadfærd*. Odense: Center for selvmordsforskning [32 s.]
- Large, M., Myles, N., Myles, H., Corderoy, A., Weiser, M., Davidson, M., & Ryan, C. J. (2018). Suicide risk assessment among psychiatric inpatients: a systematic review and meta-analysis of high-risk categories. *Psychological Medicine*, 48(7), 1119-1127. [8 s.]
- Runeson, B., Odeberg, J., Pettersson, A., Edbom, T., Jildevik Adamsson, I., & Waern, M. (2017). Instruments for the assessment of suicide risk: a systematic review evaluating the certainty of the evidence. *PLoS One*, 12(7), e0180292. [13 s.]

Samlet pensumliste for PP linjespor VP (i alt inkl. den fælles forelæsningsrække):

- Academy for Eating Disorders: A GUIDE TO SELECTING EVIDENCE-BASED PSYCHOLOGICAL THERAPIES FOR EATING DISORDERS <https://higherlogicdownload.s3.amazonaws.com/AEDWEB/27a3b69a-8aae-45b2-a04c-2a078d02145d/UploadedImages/Publications Slider/FINAL AED Psychological book.pdf> [16 s.]
- American Psychological Association (2005) *Report of the 2005 Presidential Task Force on Evidence-Based Practice*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/practice/resources/evidence/evidence-based-report.pdf> s. 1-30 [30 s.]
- American Psychological Association (2021) *APA Guidelines on Evidence-Based Psychological Practice in Health Care*. Tilgængelig via: <https://www.apa.org/about/policy/psychological-practice-health-care.pdf> s. 1-27 [27 s.]
- Bech, P., Licht, R. W., Stage, K. B., Abildgaard, W. Bech-Andersen, G., Søndergaard, S., & Martiny, K. (2005). *Rating scales for affektive lidelser* (s. 1- 36). Fredrikborgs Amt: Psykiatrisk Forskningsenhed Psykiatrisk Sygehus Hillerød [36 s.]
- Braun, M., Tupper, D., Kaufmann, P., McCrea, M., Postal, K., Westerveld, M., ... & Deer, T. (2011). Neuropsychological assessment: A valuable tool in the diagnosis and management of neurological, neurodevelopmental, medical, and psychiatric disorders. *Cognitive and Behavioral Neurology*, 24(3), 107-114. [7 s.]
- Cooper, Z., Cooper, P. J., & Fairburn, C. G. (1989). The validity of the eating disorder examination and its subscales. *The British Journal of Psychiatry*, 154, 807-812 [5 s.]
- Center for selvmordsforskning (2015). Pligt til at leve? Ret til at dø? Et debathæfte om etiske problemer ved selvmord. Odense: Center for Selvmordmordsforskning. [36 s.]
- Chesney, E., Goodwin, G. M., & Fazel, S. (2014). Risks of all-cause and suicide mortality in mental disorders: a meta-review. *World Psychiatry*, 13(2), 153-160. [7 s.]

- Craig, T. K., Rus-Calafell, M., Ward, T., Leff, J. P., Huckvale, M., Howarth, E., [...] & Garety, P. A. (2018). AVATAR therapy for auditory verbal hallucinations in people with psychosis: a single-blind, randomised controlled trial. *The Lancet Psychiatry*, 5(1), 31-40. [9 s.]
- Dimsdale, J., & Kaplan, A. S (2014). (Eds) Somatic symptoms and related disorders (Part VI; s. 539-591) I Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. [52 s.]
- Fairburn, CG, Bailey-Straebler, S, Basden, S... & Cooper, Z (2015) A transdiagnostic comparison of enhanced cognitive behavior therapy (CBT-E) and interpersonal psychotherapy in the treatment of eating disorders. *Behavior Research and Therapy*, 64-71 [8 s.]
- Fairburn, Cooper & O'Connor (2008): Eating Disorder Examination v. 16. In Fairburn, C. G. (2008). 'Cognitive behavior therapy and eating disorders' https://www.corc.uk.net/media/1274/ede_rcpsychinformation.pdf [49 s.]
- Franklin, J. C., Ribeiro, J. D., Fox, K. R., Bentley, K. H., Kleiman, E. M., Huang, X., ... & Nock, M. K. (2017). Risk factors for suicidal thoughts and behaviors: a meta-analysis of 50 years of research. *Psychological Bulletin*, 143(2), 187. [46 s.]
- Goldberg, J.F., & Rothchild, A. J. (2014) (Eds). Bipolar and related disorders and depressive disorders (Part III, s. 243-321) i Gabbard, G. O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. [78 s.]
- Kay, S. R., , A. & Opler, L. (1987) The Positive and Negative Syndrome Scale (PANSS) for Schizophrenia. *Schizophrenia Bulletin*, 13, 2, 261–276, ([16 s.]
- Kessing, L. V., Willer, I., Andersen, P. K., & Bukh, J. D. (2017). Rate and predictors of conversion from unipolar to bipolar disorder: A systematic review and meta-analysis. *Bipolar Disorders*, 19(5), 324-335. [11 s.]
- Kjaersdam Telléus, G., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Jensen, S. O., Fagerlund, B., & Thomsen, P. H. (2015). Cognitive profile of children and adolescents with anorexia nervosa. *European Eating Disorders Review*, 23(1), 34-42. [8 s.]
- Kjaersdam Telléus, G., Fagerlund, B., Jepsen, J. R., Bentz, M., Christiansen, E., Valentin, J. B., & Thomsen, P. H. (2016). Are Weight Status and Cognition Associated? An Examination of Cognitive Development in Children and Adolescents with Anorexia Nervosa 1 Year after First Hospitalisation. *European Eating Disorder Review*, 24(5): 366-76. [11 s.]
- Konieczna, A. (2017). *Sæsonsvingninger i selvmordsadfærd*. Odense: Center for selvmordsforskning [32 s.]
- Large, M., Myles, N., Myles, H., Corderoy, A., Weiser, M., Davidson, M., & Ryan, C. J. (2018). Suicide risk assessment among psychiatric inpatients: a systematic review and meta-analysis of high-risk categories. *Psychological Medicine*, 48(7), 1119-1127. [8 s.]
- Lilienfeld, S. O. (2007). Psychological Treatments That Cause Harm. *Perspectives on Psychological Science*, 2(1), 53–70. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cdi_proquest_miscellaneous_1695174776 [18 s.]
- Monroe, S. M., Anderson, S. F., & Harkness, K. L. (2019). Life stress and major depression: The mysteries of recurrences. *Psychological Review*. 791-816. [25 s.]
- Plana-Ripoll, O., Pedersen, C. B., Holtz, Y., Benros, M. E., Dalsgaard, S., De Jonge, P., [...] & Gunn, J. (2019). Exploring comorbidity within mental disorders among a Danish national population. *JAMA Psychiatry*, 76(3), 259-270. [11 s.]

- Runeson, B., Odeberg, J., Pettersson, A., Edbom, T., Jildevik Adamsson, I., & Waern, M. (2017). Instruments for the assessment of suicide risk: a systematic review evaluating the certainty of the evidence. *PLoS One*, 12(7), e0180292. [13 s.]
- Samtag, L. W., Muran, J. C. & Safran, J. D. (2002). Defining and identifying alliance ruptures. I: D. P. Charman (ed.): *Core processes in brief psychodynamic psychotherapy*. Mahwah, NJ: L. E. Erlbaum Ass. (kap. 9, s.187-214) [27 s.]
- Schneier, F. R., & Milrod, B. (2014) (Eds.) Anxiety disorders and obsessive compulsive and related disorders (Part IV; s. 343-427) i Gabbard, G.O. (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. [52 s.]
- Skovholt, T.M. & Rønnestad, M.H. (2003). Struggles of the Novice Counselor and Therapist. *Journal of Career Development*, 30, 1, 45 – 56. [11 s.]
- Spiegel, D. (2014) (Ed.) Dissociative disorders and trauma-and stressor related disorders. (Part V; s. 439-519) in *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. [80 s.]
- Tamminga, C. A., & Shulz, C. S. (2014). (Eds). *Schizophrenia Spectrum and Other Psychotic Disorders*. (Part II, s 131-342) i Gabbard, G. O (2014). *Gabbard's treatments of psychiatric disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. [111 s.]
- Tchanturia, K., Lounes, N., & Holttum, S. (2014). Cognitive Remediation in Anorexia Nervosa and Related Conditions: A Systematic Review. *European Eating Disorders Review*, 22; 454–462. [8 s.]
- Teicher, M. H., & Samson J.A. (2013) “Childhood maltreatment and psychopathology: A case for ecophenotypic variants as clinically and neurobiologically distinct subtypes.” *The American Journal of Psychiatry*, 170, 10: 1114-33. [19 s.]
- Thapar, A., & Riglin, L. (2020). The importance of a developmental perspective in Psychiatry: what do recent genetic-epidemiological findings show? *Molecular Psychiatry*, 1-9. [9 s.]
- Thériault, A, Gazzola, N. & Richardson, B. (2009). Feeling of Incompetence in Novice Therapists: Consequences, Coping, and Correctives. *Canadian Journal of Counseling*, 43:2, s.105– 119. [17 s.]
- Thuesen, M. (2015). Terapeutens behov for at hele. *Matrix*; 1, 4-26. [23 s.]
- Vitger, J. (2006). Om fejl. Nogle synspunkter på fejl i psykoterapi. I: C.H. Jacobsen, L. Thorgaard & L. Lanken-Petersen: *Tilknytning, tab og tilblivelse*. Psykodynamisk belysning. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. (s. 159-173). [14 s.]
- Weinberger, A. H., Gbedemah, M., Martinez, A. M., Nash, D., Galea, S., & Goodwin, R. D. (2018). Trends in depression prevalence in the USA from 2005 to 2015: widening disparities in vulnerable groups. *Psychological Medicine*, 48(8), 1308-1315. [7 s.]

Pensum i alt: 952 sider

Psykologisk praktisk forløb – (C-PPP)

Psychological Practical Course –(C-PPP)

ECTS: 15

STADS-kode: HEA880020L

Placering

8. Semester

Modulansvarlige

Christina Mohr Jensen, (CMJ), christina@ikp.aau.dk

Ole Roxo Karkov Østergård, (ORKØ), karkov@ikp.aau.dk

Gry Kjærdsdam Telléus, (GKT), gdk@ikp.aau.dk

Type og sprog

Undervisningen foregår på dansk

Læringsmål:

Viden

Den studerende skal gennem modul opnå viden om:

- og forståelse af psykologiske problemstillinger inden for et praksisfelt i det psykologiske fagområde
- og forståelse af arbejdet som psykolog inden for et praksisfelt i det psykologiske fagområde

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at gennemføre eller assistere i gennemførelsen af et psykologisk undersøgelses- og interventionsforløb med en eller flere klienter over tid og under supervision af en psykolog med autorisation eller tilsvarende kvalifikationer, hvis den studerende indgår i et anvendelsesorienteret praktisk forløb
- at tilpasse og udvikle sin egen praksis ud fra supervisors og andres tilbagemeldinger på egne arbejdsprocesser og egen faglig fremtræden eller
- planlægning, dataindsamling, analyse af data samt formidling af resultater i et forskningsprojekt, hvis den studerende indgår i et forskningsorienteret praksis forløb

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til at

- at indgå på tilfredsstillende psykologfagligt niveau i en professionel ramme og forholde sig psykologfagligt til de tværfaglige problemstillinger, som arbejdsopgaverne rummer
- at indsamle psykologiske data fra observationer, test, interviews eller lignende, vurdere dem i forhold til de anvendte metoder, tolke disse data og formidle undersøgelsesprocessen til andre
- reflektere over sammenhængen mellem studiets teorier og metoder og de professionsmæssige problemstillinger, som det praktiske forløb rejser
- at reflektere over egen psykologfaglig kompetence

Omfang og forventet arbejdsindsats

50 arbejdsdage.

Deltagere

Studerende på C-PPP

Deltagerforudsætninger

Det er en betingelse for at påbegynde det praktiske forløb på kandidatuddannelsens 2. Semester, at prøverne på 1. Semester er bestået.

Modulaktiviteter:

Den studerende er enten i forskningspraktik eller i praktik hos en psykolog på en psykologarbejdsplads. For PP-studerende vil det typisk være i psykiatrien, mens UK-studerende typisk vil være i intern praktik på Universitetsklinikken. Forventede aktiviteter (gengivelse af studieordningen):

- deltagelse i praktiske psykologopgaver og selvstændig varetagelse af afgrænsede psykologopgaver
- i givet fald der er tale om anvendelsesorienterede forløb kræves direkte klientkontakt, hvor klienter forstås bredt som enkeltpersoner, familier, grupper, organisationer m.m.
- i givet fald der er tale om forskningsorienterede forløb kræves, at den studerende deltager konkret og relevant i forskningsopgaver vedrørende planlægning, dataindsamling, analyse af data samt formidling af resultater i et forskningsprojekt
- øvelse i at fremlægge resultater, sager og emner for andre, deriblandt andre faggrupper
- supervision på den studerendes egne arbejdsprocesser og resultater
- erfaring med tilbagemelding på den studerendes egen faglige fremtræden og påvirkning af egne arbejdsopgaver samt på sin funktion som psykolog *in spe*

Prøveform:

Skriftlig prøve

Prøven har form af en rapport, som den studerende udarbejder ved afslutningen af det praktiske forløb. Forudsætningen for at indstille sig til prøven er, at vejlederen forudgående har bedømt gennemførelsen af det praktiske forløb som tilfredsstillende. Hvis den studerende er indskrevet på et struktureret kandidatforløb, kan det praktiske forløb gennemføres som et led i dette, i øvrigt efter samme retningslinjer. Studienævnet for Psykologi kan vedtage yderligere regler til sikring af opfyldelse af modulets mål. Sidetal: 8-12 sider.

Tilladte hjælpemidler: Med visse hjælpemidler:

- De studerendes noter
- Faglitteratur

Mere information omkring praktikrapport og praktikkontrakter findes her: [Projektorienteret forløb - Aalborg Universitet](#)